

การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

THE DEVELOPMENT OF A SERIES OF ACTIVITIES TO ENHANCE THE KNOWLEDGE REGARDING CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS IN THE INCLUSIVE CLASSROOMS FOR TEACHERS IN TRAINING

พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี^{1*}

Pannarai Subsandee^{1*}

Received : 6 June 2019

Revised : 18 December 2019

Accepted : 25 December 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู 2) พัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู 3) ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู โดยประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 1-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 238 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนรายวิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 22 คน ที่ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม สำหรับนักศึกษาครู 2) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู และ 4) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย Match paired t-test

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

¹ Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: jae3442@live.com

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบรรยายในชั้นเรียนโดยผู้สอนเพียงท่านเดียว โดยนักศึกษาต้องการให้จัดกิจกรรมศึกษาดูงานและฟังบรรยายจากวิทยากรเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมให้ชัดเจนมากขึ้น 2) ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วยกิจกรรม การดูวิดีโอ การฟังบรรยาย การศึกษาดูงาน และการทดลองเขียนและใช้แผนการสอน 3) นักศึกษามีคะแนนทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน รองลงมา คือ ผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง และการประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรม เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นเรียนรวม นักศึกษาครู

ABSTRACT

This study aims to 1) study the conditions of the teaching and learning management regarding children with special needs in the inclusive classrooms for teachers in training, 2) develop a series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms for teachers in training, 3) examine the knowledge and understanding in learning management regarding children with special needs in the inclusive classrooms of the teachers in training before and after they have been trained using the series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms, and 4) examine the satisfaction of the teachers in training with the given series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms. The research instruments were 1) A series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms for teacher in training 2) Test of knowledge and understanding about children with special needs. 3) Questionnaire for teacher in training about a series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms for teacher in training 4) An interview for teacher in training about a series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms for teacher in training. The statistics were mean, standard deviation and comparison of mean with Match

paired t-test. The sample population comprises of 238 undergraduate students in their 1st - 5th Year, majoring in early childhood education at the Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University during the 2nd Semester, Academic Year 2018. The sampling group comprises of 22 undergraduate students in their 3rd Year that enrolled in the Learning management course at the Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University during the 2nd Semester, Academic Year 2018. The students were selected by purposive sampling.

The results of this study were as follow: 1) the conditions of the teaching and learning management regarding children with special needs in the inclusive classrooms for teachers in training were based on lectures in the classroom by one instructor. The students filed in a request to clarify for activity based internship and lectures from an instructor to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms. 2) A series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms included the video based seminars, lectures, internships, and tests for writing and applying the lesson plans. 3) The students performed better during their knowledge and understanding evaluations after they have received the series of activities to enhance the knowledge regarding children with special needs in the inclusive classrooms with a statistical significant of 0.05. 4) Students showed a high level of satisfaction for the given series of activities. Students showed high satisfactions towards the suitable content along with their course schedule, the instructors who have advised all students equally, and the content evaluation, respectively.

Keywords: Series of Activities, Children with Special Needs, Inclusive Classrooms, Teachers in Training

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนามนุษย์ที่ยั่งยืน ทำให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มกำลัง และส่งผลให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังนั้นในแต่ละประเทศจึงให้ความสำคัญกับการศึกษากับประชากรในประเทศ ที่จะเป็นกำลังสำคัญต่อไปในการขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ในประเทศของตนดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้มีพระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ครูใหญ่โรงเรียนและนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2518 ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 ว่า “การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศ

กีย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว....” (พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9, 22 กรกฎาคม 2520)

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันนำไปสู่การสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548) ซึ่งเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” กอปรกับภาครัฐก็ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงตลอดชีวิตโดยมีการตรากฎหมายต่าง ๆ และกำหนดแผนต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษามากมายรวมถึงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอีกด้วย ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 10 กล่าวว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และในวรรคสอง กล่าวว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 กล่าวถึง การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในมาตรา 5 คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดประเภทของความพิการทางการศึกษาในประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 โดยกำหนดเป็น 9 ประเภทได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูด และภาษา บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน ประกอบกับรายละเอียดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาโดยให้กับเด็กทุกคน รวมถึงเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องที่มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตลอดการประกันคุณภาพของการให้บริการทางการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้มีการจัดทั้งในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ และโรงเรียนทั่วไปที่จัดการเรียนรวม โดยครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาการที่เหมาะสมในทุกด้านในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พรพรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี (2557) เรื่อง การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เรียนรวมในชั้นเรียนปกติ พบว่า ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์

ทางการศึกษาหลักสูตรหรือแม้กระทั่งตัวเด็กเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูเป็นผู้ที่มีภาระและหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนตลอดจนคอยอบรม สอนนักเรียนให้เป็นคนดีและเก่งมีพัฒนาการที่เหมาะสมในทุกด้านในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งจากการแปลความหมายของผู้วิจัยตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 มาตรา 5 (2) อาจกล่าวได้ว่าคนพิการมีสิทธิเลือกเข้ารับการศึกษากับโรงเรียนใด ๆ ก็ได้ขึ้นอยู่กับความต้องการบนพื้นฐานที่ตนเองพึงมีและโรงเรียนจะต้องไม่ปฏิเสธคนพิการ เหล่านั้นเข้ารับการศึกษานี้ในโรงเรียนที่คนพิการต้องการ

อย่างไรก็ตามแม้ภาครัฐจะได้มีการเล็งถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในอดีตที่ผ่านมา แต่ปัจจุบันหลักสูตรและสาขาวิชาต่าง ๆ ของ สถาบันอุดมศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมของสังคม ทำให้บางสถานศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนสาขาวิชาหรือรายวิชาที่มีความจำเป็นต่อบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของ นักศึกษาทางด้านครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ เช่น การยกเลิกรายวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ หรือการนำรายวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษรวมกับรายวิชา อื่น ๆ ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่เป็นเหตุ ให้นักศึกษาวิชาชีพครูหรือบุคลากรทางการศึกษาขาดองค์ความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษที่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ อีกทั้งรายวิชาที่บ่งบอกถึงพื้นฐานทางความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษจะขึ้นอยู่กับ การเรียกชื่อรายวิชาตามแต่ละสถาบันอุดมศึกษา เช่น รายวิชาการศึกษาพิเศษเบื้องต้น การศึกษา แบบเรียนรวม (Inclusive Education) เป็นต้น โดยรายวิชาดังกล่าวเป็นการมุ่งให้องค์ความรู้เกี่ยวกับ การศึกษาพิเศษแก่นักศึกษาทางด้านครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์เป็นสำคัญ เนื่องจากนักศึกษา ดังกล่าวเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเรียน การสอนเป็นหลัก และยังเป็นบุคคลหลักที่มีความสำคัญในการที่จะนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับ นักเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งถึงแม้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจันทระเกษมจะ เล็งเห็นความสำคัญความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและ ยังกำหนดให้มีรายวิชาที่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ แต่นักศึกษาที่ผ่านการเรียนในรายวิชาดังกล่าวยังไม่ สามารถจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจากการที่ผู้วิจัยใน ฐานะอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จันทระเกษม ได้สัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ใน ชั้นเรียนรวมจากครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยและ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย จันทระเกษมที่ผ่านการฝึกสอน พบว่า นักศึกษาร้อยละ 80 ของนักศึกษาทั้งหมดไม่สามารถจัดการ เรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในชั้นเรียนรวมได้ด้วยเพราะรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มนี้มีรูปแบบที่แตกต่างจากนักเรียนทั่วไปกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีลักษณะ ของการจัดการศึกษาพิเศษเข้าไปเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครูได้ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษ และเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมแก่นักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ถูกต้องเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องเสริมสร้างองค์ความรู้มีกระบวนการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งการใช้ชุดกิจกรรมเป็นกระบวนการ

หนึ่งเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และเจตคติ (Attitude) อันไปสู่การยกมาตรฐานการเรียนรู้หรือการทำงานให้เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับปัจจุบันนี้ ในยุคศตวรรษที่ 21 กระบวนการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลง โดยผู้เรียนจะเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2553) จนทำให้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ดังนั้น “การวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในชั้นเรียนรวมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์” น่าจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ สำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ถูกต้องเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู
2. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู
3. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 1-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 238 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย คือ ตลอดภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2561

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครู ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ในชั้นเรียนรวม สำหรับนักศึกษาครู

ตัวแปรตาม

ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาครู
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ในชั้นเรียนรวม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 1-5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 238 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 22 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกจากนักศึกษาชั้นเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนอยู่และเป็นชั้นเรียนที่มีผลการเรียนในภาพรวมสูงที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ประกอบไปด้วย 3 ชุดกิจกรรม ได้แก่ ชุดกิจกรรมสร้างเสริมเติมความรู้ ชุดกิจกรรมตัวจริงเสียงจริง และชุดกิจกรรมจากฉันถึงเธอ
- แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมก่อนเรียนและหลังเรียน
- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู
- แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

- การสร้างชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

1.1 ศึกษาเอกสารตำราและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษการจัดการเรียนรวมเด็กที่มีความต้องการพิเศษการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลวิธีการประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ศึกษาปัญหาและความต้องการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยสัมภาษณ์นักศึกษาคูชั้นปีที่ 5 จำนวน 15 คน

1.3 จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาคู

1.4 นำชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาคูที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของชุดกิจกรรม โดยพิจารณาจาก ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า 0.50 โดยเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า ชุดกิจกรรมมีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 ทุกรายการ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาคู และจัดทำชุดกิจกรรมฉบับสมบูรณ์เพื่อทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาคู

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญา พ.ร.บ. กฎหมายเกี่ยวกับเด็กพิเศษการศึกษาพิเศษการจัดการเรียนรวมเด็กที่มีความต้องการพิเศษการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลวิธีการประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการสร้างแบบทดสอบ

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม สำหรับนักศึกษาคู โดยเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ

2.3 นำแบบแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม สำหรับนักศึกษาคู เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า 0.50 โดยเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า แบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 ทุกข้อ

2.4 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม สำหรับนักศึกษาคูที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาคูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยเมื่อพิจารณาแบบทดสอบแล้วพบว่าแบบทดสอบทุกข้อมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.47 – 0.68 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.56 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.97

2.5 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 - 1.00 ขึ้นไป ให้เหลือแบบทดสอบ จำนวน 60 ข้อ

2.6 จัดพิมพ์และทำสำเนาแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเพื่อใช้ในการทดสอบก่อนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

3.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู จำนวน 20 ข้อ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า 0.5 โดยเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 ทุกข้อ

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 30 คน ที่เคยเรียนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมมาแล้ว เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85

3.5 จัดพิมพ์และทำสำเนาแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

4. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู

4.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ข้อ โดยเป็นคำถามปลายเปิด

4.3 นำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มากกว่า 0.5 โดยเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า แบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง 0.67- 1.00 ทุกข้อ

4.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ชี้แจงให้นักศึกษาครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบถึงการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง
2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา ก่อนการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมก่อนเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ใช้เวลา จำนวน 18 ชั่วโมง
4. เมื่อนักศึกษาเรียนจบชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูแล้วจึงทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมหลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูและการสัมภาษณ์นักศึกษาครูเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย Match paired t-test

โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู พบว่า ในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมที่จัดอยู่ในห้องเรียนเท่านั้น มีผู้สอนให้ความรู้เพียง

ท่านเดียว นักศึกษาจึงไม่สามารถเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนของการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมได้ ทั้งนี้ นักศึกษามีความต้องการเรียนรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมตามสภาพจริง ในสถานที่จริง สถานการณ์จริง เพื่อจะได้เข้าใจสภาพของชั้นเรียนรวมมากขึ้น รวมถึงนักศึกษายังต้องการให้มีการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมมาให้ความรู้หลาย ๆ ท่าน เพื่อที่นักศึกษาจะได้มุมมองความรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ต่อไปได้

2. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ประกอบไปด้วย 3 ชุดกิจกรรม ได้แก่

ชุดกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสร้างเสริมเติมความรู้ ประกอบไปด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 ดุริยทัศน์ “เรื่องของลิน” สะท้อนความรู้สึก และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และกิจกรรมที่ 2 ให้นักศึกษาเข้ารับฟังการบรรยายเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้ง 9 ประเภท การวิเคราะห์แผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การปรับหลักสูตร และการวัดประเมินผลจากวิทยากร แล้วจึงให้นักศึกษาสะท้อนความรู้สึกและแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังจากฟังบรรยายแล้ว

ชุดกิจกรรมที่ 2 ตัวจริงเสียงจริง โดยจัดกิจกรรมให้นักศึกษาไปดูงานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมในประเด็น ประเภทของเด็กพิเศษแต่ละประเภท และการจัดการเรียนการสอน และพบกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากนั้นให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนักศึกษา จำนวน 5 กลุ่ม เพื่อในแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์แผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของเด็กพิเศษที่ขออนุญาตจากทางโรงเรียนแล้วนำมาเขียนแผนการสอนเฉพาะบุคคล จำนวนกลุ่มละ 1 แผนการสอน รวมทั้งหมด 5 แผนการสอน แล้วจึงนำแผนการสอนนั้นเสนออาจารย์ผู้สอนเพื่อพิจารณาให้คำแนะนำและปรับแก้สำหรับเตรียมในการนำไปสอนต่อไป

ชุดกิจกรรมที่ 3 จากฉันถึงเธอ โดยจัดกิจกรรมให้นักศึกษานำแผนการสอนที่แต่ละกลุ่มจัดทำขึ้นและปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอนแล้วไปทดลองสอนในชั้นเรียนจริง โดยใช้เวลาในการสอนกลุ่มละประมาณ 30 นาที จากนั้นผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ปัญหา และอุปสรรคในระหว่างการจัดการเรียนการสอน แล้วนักศึกษาสะท้อนความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับหลังจากที่ได้ไปจัดการเรียนการสอน โดยจากกิจกรรมที่จัดขึ้นนี้นักศึกษาได้สะท้อนกลับมารู้สึกถึงการให้โอกาสกับผู้เรียน เด็กทุกคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนควรมีการเอาใจใส่ควรคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

3. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครูหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครู ก่อนการเรียนรู้

ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 53.27$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 14.05$) แสดงว่านักศึกษาครูมีความรู้ความเข้าใจใน การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมเพิ่มขึ้น

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.21) และเมื่อพิจารณาแยกแต่ละรายการพบว่า รายการที่นักศึกษามีความพึงพอใจที่สุด ได้แก่ การจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.29) รองลงมา คือ ผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.48) และการประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู พบว่า เดิมทีเป็นเพียงการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในห้องเรียน มีผู้สอนให้ความรู้เพียงท่านเดียว ส่งผลให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนของการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมได้ อีกทั้ง นักศึกษายังต้องการให้มีการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมมาให้ความรู้หลาย ๆ ท่าน เพื่อที่นักศึกษาจะได้มุมมองความรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ต่อไปได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู จึงควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูขึ้น เพื่อเป็นตัวช่วยให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์จากการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ ธัญวรรณ์ เหมือนสร้อย (2560) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเพื่อการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ครูผู้สอน 2) กิจกรรมการเรียนการสอน 3) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดและประเมิน

2. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู มีทั้งหมด 3 ชุดกิจกรรม โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นในทั้ง 3 ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมศึกษาดูงาน กิจกรรมการฟังบรรยายจากวิทยากร กิจกรรมทดลองจัดทำและใช้แผนการสอน และกิจกรรมแลกเปลี่ยน

เรียนรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และได้รับความรู้และประสบการณ์จากการเรียนการสอนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่ทิตินา แคมมณี (2554) กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ มิใช่เพียงการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

3. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมของนักศึกษาครูหลังการเรียนรู้มากกว่าก่อนการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญ คือ ชุดกิจกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นสำคัญ อีกทั้งยังเป็นชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ และหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วรณิดา ยลวิลาส (2558) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. ค.ร.น. และ ผลรวมเชิงเส้นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. ค.ร.น. และผลรวมเชิงเส้นสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบความสามารถทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. ค.ร.น. และผลรวมเชิงเส้นสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. ค.ร.น. และผลรวมเชิงเส้น สำหรับนักศึกษา สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และพบว่า ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ อีกทั้งยังส่งผลให้ความสามารถทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. ค.ร.น. และผลรวมเชิงเส้น สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.001$ อีกด้วย และยังสอดคล้องกับ ศิขริน ดอนคำไพร (2559) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาครูสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาครูสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาครูก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยพบว่า ชุดกิจกรรมมีค่า

ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 และนักศึกษาครูที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีร้อยละของความก้าวหน้าเท่ากับ 15.33 อีกด้วย

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญ คือ ในขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ลงไปสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาและสอบถามความเห็นของนักศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและความต้องการของนักศึกษาในการเรียนการสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับพฤติกรรมการเรียนรู้และความต้องการของนักศึกษามากที่สุด ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในชุดกิจกรรมการเรียนการสอนและเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด สอดคล้องกับ กรวรรณ สืบสม และนพรัตน์ หมีพลัด (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีมีเดียผ่าน Google Classroom เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ผ่านห้องเรียนออนไลน์ Google Classroom 2) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านผ่าน Google Classroom และ 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมห้องเรียนกลับด้าน โดยผลการวิจัย พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของสื่อที่พัฒนาจากแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเชื่อมั่นสูง และจากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรอธิบาย ชี้แจง รายละเอียด เกี่ยวกับรูปแบบของชุดกิจกรรมให้นักศึกษาทราบก่อนล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนทำกิจกรรมในช่วงแรก
2. ก่อนนำชุดกิจกรรมไปใช้ ผู้สอนควรศึกษาวิธีการใช้ชุดกิจกรรมและควรทดลองทำกิจกรรมคร่าว ๆ ก่อนวันทำกิจกรรมจริง เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม
3. ผู้สอนควรจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อมกับการปฏิบัติกิจกรรมของนักศึกษา
4. ขณะที่นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนควรดูแล ช่วยเหลือ และแนะนำนักศึกษาเมื่อเกิดปัญหา คอยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ คอยให้แรงผลักดันและให้กำลังใจนักศึกษา และควบคุมเรื่องเวลาและพฤติกรรมของนักศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูกับนักศึกษาชั้นปีอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวมสำหรับนักศึกษาครูกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติต่อการเรียนการสอน เจตคติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมกลุ่ม เป็นต้น
3. ควรจัดทำชุดกิจกรรมในเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย
4. ควรนำบริบทในปัจจุบัน ทั้งสิ่งแวดล้อม ค่านิยม ทรัพยากร และสภาพสังคมมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงในปัจจุบันได้

เอกสารอ้างอิง

- กรวรรณ สืบสม และนพรัตน์ หมีพลัด. (2560). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยี มีลติมีเดียผ่าน Google Classroom. **วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต**. 11(1): 26-38.
- ทิตนา แคมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญวรัตน์ เหมือนสร้อย. (2560). สภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต. **วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์**. 32(1): 58 - 67.
- พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี. (2557). การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่เรียนรวมในชั้นเรียนปกติ. **วารสารราชพฤกษ์**. 12(2): 22 - 29.
- วรรณธิดา ยลวิลาส. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. ค.ร.น. และ ผลรวมเชิงเส้นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. **วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์**. 2(3): 50 - 67.
- ศิรินทร์ ดอนคำไพร. (2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาครูสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 11(3): 183 - 191.

- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ
การพัฒนาสู่ “ครูมืออาชีพ” สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และ
องค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการ
พ.ศ. 2548-2551. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.
[ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <http://www.onec.go.th>. (2560, 22 มิถุนายน).